

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimezve Túröcszenthalmartonra küldendők.

Hirdetéseket jogtalanosan, árszabály szerint — Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyitlitter soronként 40 fillér.

A nemzet demoralizációja.

Egy esel-töt pamflet.

Miután a saját külön filozófiájának világitó mécsével kimutatta a pamflet szerzője a magyarosításnak átkos következményeit magukra a magyarokra nézve, áttér azokra a lárokra, amiket a magyar sovinizmus a tótok között okoz.

Az elnemzetlenítés — ugymond — háromszorosan kárt okoz az illető népben: erkölcsi, művelődési és anyagi kárt.

Itt aztán bizonyítani is igyekszik a pamfletíró, oly tételeket állítva föl, amelyekről most körülbelül először hall a világ.

Csak az anyanyelvnek van az ifjúságra varázshatása s képes azt megnevesíteni: — nemcsak azért, mivel érthető, hanem azért is, mivel az apának és az anyának a nyelve. Egy idegen tanítási nyelv a természetellenes elkövetett erőszak s mindig a család s hazugság ismertető jeleit hordozza magán. Idegen iskolákban a gyermekek szellemét és szívét rendszerint eltompítják (Mudrony Pál és Hurban Szvetozár szerint *oblatítják*). Egyik pedig olyan hazugság, mint a másik, mert maga az élet, a tapasztalat az ellenkezőt tanítja. Hiszen a gyermek játsza tanul új nyelvet, ha jól tanítják és egy idegen nyelv is az újság ingerelheti a gyermek tudnivalóvá lelkere. Ezt csak oly emberek tagadhatják és tagadják, akik hasból csinálják a népet megtévesztő doktrínákat. (Rof.)

Akit pedig kevés műveltséggel és erkölcsi ellentétlélési képességgel lát el az iskola, mondja a pamfletíró, az egyáltalán kevés képességgel látja el az anyagi jólét elérésére s in thezi igazja van. De épp azért, mivel ebben igazja van, be kellene látnia, hogy a magyar nyelvnek, mint az állam nyelvének tudása is azon képességek, a műveltség ama feltételei közé tartozik, amelyek az embert az anyagi jólét megszerzésére képesítik s így a magyar törvényhozás csak kötelességet teljesíti a nem magyarajku honpolgárokkal szemben, mikor nekik a magyar nyelv elsajátítását lehetővé teszi.

De hát a pamfletírónak más tapasztalásai vannak, neki más a logikája, más a szemé és az eszejárása, nem esoda hát, ha azután furcsákat, badarságokat mond. Szerinte a magyar iskolákban arra tanítják a tót ifjúságot, hogy magát tót anyanyelvéért szegyelje, a saját nemzetiségét gunyolja és gyűlölje (ami, enyhén mondva, a legszemenedtebb hazugság. *Rof.*). S ha azután az ilyen renegátok hivatalba, állásba kerülnek, a saját népüknek üldözteséért és elárulásért mindenféle mőtösággokkal, engedményekkel és szinekurákkal jutalmaztatnak. A saját népének üldöztesése a legbiztosabb út az előmenetelhez. Hát nem iszonyú demoralizációja-e ez a nemzetnek?

Nem! Még pedig azért nem, mivel ön hasból beszél, esel-töt pamfletgyártó! Először is Magyarországon nincsen tót, román stb. *renegát*. Magyarországnak minden állampolgára egy tétele törvény, valamint a közfelvágás, no meg a józan ész szerint, amelynek önök, tót népbőlondítók, teljes hiányában látszanak lenni, *magyar* állampolgár; aki tehát tót, román stb. anyanyelve mellett a magyart is úgy bírja, hogy hivatalt vállalhat, az nem mint tót, román stb. vállalja azt, hanem mint magyar állampolgár, mert csakis ilyen viselhet halunk köz-hivatalait. A renegátsg hazugság tehát, az önök agya perverz működésének a rémalkotása, csak úgy, mint az, hogy az ilyen „renegátok” üldözik a saját tót népüket, amiért kitüntetésben, elismerésben, előmenetelben részesültek. Mert nem a népüket, hanem önöket igaztoltak, lazítottak, népbőlondítókat, békebon-tókat és honárulókat üldözik és vetik meg azok a „renegátok”, ami minden tisztességes magyar hazafinak a kötelessége. — Ezek a „renegátok” szeretik a népüket, azt a jó tót népet, amelyet önök a népbőlondítás, a nemzetmentés hamis jelszavai alatt félrevezetnek és sokszor esztányon ki is zsebelnek. Peldákat, ékesen, hangosan szóló, bizonyító peldákat hozhatnánk fel az állításunkra, de hát ez nem tartozik ide s aztán már a tót nemzetiségi sajtóban is olvashatók az idevonatkozó sűjtő írtetek.

S ezen szándékos demoralizációhoz meg a magyarok rossz peldája is járul, mondja a

pamfletíró; a magyar erkölcselenség az egész nemzetetsten ragódik s így a nemzetet töt részét sem kiméli meg.

Ennyit tud a pamfletíró a magyarosítás *erkölcselsten* hatásáról a tót népre. — Mi pedig kérdezzük, melyik rétege a tót népnek az, amelyet e tekintetben a magyar erkölcselenségtől felteni kell? Vagy melyik rétege a magyar népnek az, amely annyira erkölcselsten, hogy a tótot is megmítelyezi? Mert erre nem ad választ a esel-töt ragalmazó s nem is tudna adni, ha vallatára fognák.

Ezután a magyarosításnak a tótok műveltségére való karos hatásáról elmélkedik a pamfletíró. A tótoknak — ugymond — nines egyetemük, technikai főiskolajuk, teológiai fakultásuk, közép-, szak- vagy polgári iskolájuk, a nepiskolák is jobbára magyarok. Már most hogyan képződjenek töt tudosok, írók és művészek, — miként keletkezhetik egy művelt polgári, ipari- és földmivestozaluk? Még azok is, akik a töt helyesírás birtokában vannak, csak magánaton sajátíthatták el ezt az ismeretüket. Valóságos esoda, hogy ily viszonyok között mégis van irodalmuk a tótoknak. Az államhivatalnokok és az ő elősiediek, akikkel lepton-nyomon találkozhattunk, fejdődésüket mindenkepen akadályozzák. A legtrikább tiszteletré mőtő kivetelek közé tartozik, hogy egy állami hivatalnok, tanár, tanító, orvos, építőmester, erdész, erdőkerülő, vendégfogó *töt lapot* is jarat. De az iparos, kézműves, sőt a paraszot is üldözik ezért minden uton-módon. A katolikus papság, kevés kivétellel, lanyhán, sőt ellenségesen viselkedik a töt néppel szemben. Ki támogassa tehát anyagilag a tót irodalmat? A töt írókat is üldözik; egyetlen országban sem írnak annyit alnév alatt vagy névtelenül, mint a Tótország. A lapszerkesztőket börtönbe vetik (1898-ban hármat, 1899-ben egyet, 1901-ben hármat). Az írók száma esekely és fáj az embernek a szíve, amikor ezt a kis csoportot látja. Tudományos töt irodalom egyáltalán nem létezik, az elbeszélések és regények száma pedig oly esekely, hogy egy polgárcsalálynak alig néhány hónapra nyujtanak olvasmányt. A töt kézműves, akinek szakiskolája nines, nem kap töt szaklapot, szakkönyvet

TÁRZA.

Thuröczvármegye régi multjából.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tározaja. —

Jrta: Bráz Béla, Thuröczvármegye levéltárosa.

(Folytatás.)

Mágoz Jáfetnek volt a fia, kitől a mágoz nép származik s kirol Ezechiél próféta (38. és 39. fejezet), már említett tesz. Királyaik Gog, mágozi, mágozoknak nevezettek, mint az aegyptusoknál a fáraók, vagy az araboknál és kazároknál és kimmerasoknál (krimi) esajni vagy esagáni.

Flavius József, a zsidók leghitelesebb történetírója imgy ír: „A mágozok vagy mágoz az általa alapított mágozok őse, kik később seytháknak nevezettek s a mágozok a seythák által mágoz seytháknak hivatnak.” Szent Jeromus szerint Jáfet második fia, Mágoz, kitől származtak a seythák. Anonymus az oknál tova Almus vezéri a mágoz nemzetiségéből erednek állítja. Különbön is ezen szó gog, mágoz, sátirat jelent, melyben a seythák laktak s láthatjuk azt is, hogy ezen gog a magyarnak szó végzetében megvan: Balog, dalog, gyalog, magok stb.

Targitau volt állítog a seythák első királya, ki 1500 évvel K. e. uralkodott.

De Herodot (Lib. IV.) azt mondja, hogy a seytháknak már Targitau előtt voltak fejedelmek, kik alatt a massagéták, kazárok és más seythái nemzetek ellen harcoltak a seythák, míg végre átkelven az Arax folyón, Kimmeriát foglalták el (a mai Krimet).

Curtius (Lib. 7. c. 8.) szerint, az ázsiai seythák hatalmas országokat alapítottak, Syriát, Persiát és Méd át legyözven, az ut nyitva állott előttük Egyptomig.

Bilborban szül. Constantin szerint a paziniakitak kezdetlől a Volga és Gereci folyók mentén laktak s szomszédai voltak a madzarak és azok. A paziniakitak legyözven a törököket, ezek két részre szakadtak, egyik részüik Anatóliában, a másik azonban főpajjukkal a Lebedias vezérükkel nyugatra székhelyet talált Atelköz nevű helyeken.

Az európai seythákról Szászky az ő Geographiájában ezeket írja: „A malaránok a legzordabb birodalmat (vastissimum imperium) alapították, melyhez tartoztak a jelenlegi Morva, Hungária, Stryia, Karintia, Slavónia, Erdély, Oláh, Moldva és Polonia, az európai seythák malaránoknak nevezettek a mahar seythá szótól, mely szerénységet jelent, az ázsiai hunnok pedig Hunniát alapították s alkalmat adtak a kínai fal építésére. Hunoknak nevezetve, chuna, vagyis chana szótól, mely annyit jelent, mint táborozni. Az y vagy abar elca-

vezés (obrik) az avir szótól származik, mely heroicust (hős) jelent s az advarok fejedelmüket esajjn vagy esagán-nak nevezik.

Mind az Ázsiában, mind pedig az Európában lakó seythák nemre és nyelvre nézve ugyanazon eredetet bírnak. Midőn tehát az ázsiai seythák hun-avar, illetve hungár név alatt Ázsiából Európába kiköltöztek, ide tájrokonaitok, illetve törzsszármazóikhoz jöttek. Ez okból a leghíresebb historikus, Ranzamus Péter a hunoknak a sarmatákkal egyetemben egy eredetet tulajdonít. Ezen kitűnő írónak nyomdokain haladt meggyénk leghíresebb historikusa is, br. Révay Péter koronász a magyarok eredetét illető munkájában „Contentoriumában”.

Bilborban született Constantin in Libró I. c. 8. az avatokat nemcsak slávoknak nevezti, de őket különböző anehorok alapján Hunnoknak, illetve chunoknak is mondja,

Lucius pedig az avar család együsléséről imgyen ír: „Az avarok, kik a Hunnok után jöttek, a slávokkal, illetve sláviussokkal, kik Isztriában laktak, egyesültek, Tiberius esászart pedig katonai vitézségük által adózottóttuké tették.”

Ha tehát a seythá nép általánosságban egy eredetel bírt, amál inkább állitható s mondható ez a hun-avar, illetve a hungár népről.

a kezébe. Még az olvasni szerető paraszot sem elégítheti ki a tót irodalom. Ha pedig tót könyvek hiányában csak könyveket olvasnak a tótok, mindjárt pánzlávoknak, hazarúlok-nak mondják őket.

A tótoknak azzal az anyagi romlásával és nyomorúságával, amelyet a magyarosítás a pamfitörő szerint okoz, a következő czikkelyünkben fogunk foglalkozni.

Hitelintézetek.

(Gróf Esterházy János tanulmánya.)

Nem ismerjük ugyan közelebbről Nyitra megye hitelviszonyait, pénzintézeteit s ezek működését, de ha a Felvidék többi megyéinek idevonatkozó viszonyait tekintjük és ezekből kiindulunk, azt hisszük, hogy gróf Esterházy János kissé optimista szemmel nézte, vizsgálta és ítélte meg Nyitra megye hitelviszonyait, amelyekről jelentést tesz. Egyébként itéljen maga az olvasó, miután a nemes grófnak itt röviden, kivámatosan közölt adatait közreadjuk.

Az érsekvári járásban a hitelviszonyok nagyjában kielégítők: Érsekvári takarékpénztár, ugyanott népbank, nagyszanyi takarékpénztár, ugyanott hitel-szövetkezet, tarlasköldi takarékpénztár, ugyanott hitel-szövetkezet.

A komjátli és esornoki hitelviszvetkezet, ugy mint látogal értelemben a nyitrai pénzintézetek is, ellátják igényeiket, habár a kamattal még mindig viszonylagosan magas. Uzsora mégis — ha állítólag szórványosan is — előfordul, de ezt tagadják azok is, kik alatta szenvednek. (Azt hisszük, ennek az uszornak alaposan az ena kellene járni, mert ennek az állításnak és tagadásnak szembe-állítással magát az uszort — ha van — nem gyengítjük).

Ami a vágselyei járás népeinek gazdálkodási viszonyait illeti, általában az mondható róla, hogy gazdasági hitel igénybevétele nélkül megélhet: itt inkább csak konkrét esetben előfordul rendkívül kiadós fedezésre vesző igénybe, mint pld. kiházasítás, hagyatéki osztozkodás alkalmával.

A hitelviszonyok középszerteknek mondhatók, van ugyan takarékpénztár Érsekvárról, Vágsellyen, Tarlaskölden és Szereden, de ezekben a kamattal elég magas; hitelviszvetkezet csak Tornóczon, Moesonokon és Sopornyan van e járásban. A hitelviszvetkezet Tornóczon és Moesonokon hatáson bizonyult, a nép takarékszági hajlamát fokozza, amit leginkább a betétek aránylag nagy száma bizonyít, sőt Tornócz legújabban törlesztés közsénekként foglalkozik.

A sopornyai hitelviszvetkezet felszámoltá azt van. A galgóczi járásban az eddig létesült hitelviszvetkezetek a vidékre áldáson hatnak; létesítési helyeiken a kisbirtokosok hiteligenyét kielégítik, a népet takarékszágra, kis betétekkel tökélyítésre szoktadják, kár, hogy nem lehet többet létesíteni, de kevés a falvakban a vezetésre képes, a néppel, annak bajaiával törődő, különösen nemzeti szempontból megbízható egyén.

A póstyáni járás viszonyai hasonlítanak a galgóczihoz. A járás 5—6 községében különösebb gazdasági műzériák vannak. A kisgazda tengődik és adóssággal küzdökdi, nyomja a répatermelés; a jövő évi répatert-

mésre felveszi az előlegeket és elkölti télen, a termelés pedig ritkán sikerül, mert a földet nem elég intenzíven művelti; gabonát keveset termel, szalmája nincs, trágyát nem produkál.

A szövetkezeti téren a róm. kath. papság buzgálkodik.

A hitelviszonyok a vidéken hasonlóak a galgócziakhoz. Hitelviszvetkezet van 9, fogy. sző. 7, hatásuk közgazdasági szempontból kedvező.

A hitel tudrágá, hiszen még a hitelviszvetkezeteknél is 7%-ért adják a pénz.

Az utolsó években a kívándorlók igen sok pénzt küllenek haza és szerzik vagy váltják vissza az eladott vagy elzlogosított ingatlanokat, minnek folytján ezek értéke emelkedőben van.

A vághelyi járásban a hitelviszonyok relatíve kielégítőek, a járás központján három pénzintézet szolgálja a közönséget. Egyika „Nipbank”, sajnos, dr. Markovics vezetésé alatt áll, s a nemzetiségi propaganda főerőssége, Lubinán is megvetette a lábát. Ezen bank által nyújtott hitel még van drágítva azon eljárással, hogy az adós a kölcsönről váltót és bekelezésen küllin kötelezvényt is kénytelen aláírni, és drága bekelezési költséget fizetni; a lubinai fogy. szövetkezet e bank vezetőinek szép hasznót is hoz, amennyiben a részvényeknek 70%-ban tulajdonosai. A csejhléi nemzeti szempontból indifferens öngyógyító egyesület, mely a kis embereket hiteligenyét jól szolgálta és vagyoniilag is jól állt, Reviczky eszperes elkövetlenéde folytán vezető hiányában felszámolt.

Nagyobbikú pénzüszora ma már nincs, most kezd a nép kiheverni a 15—20 év előtt dúlt uszora romboló hatását. Marhuzsora virágzik; a szegényebb emberek marlájba majdnem mind ilyen „felesmarha”. (Pl. X vesz egy borjút 60 koronán, oda adja Y-nak feliből. Két év múlva eladják 260-koronán. Ehből X levonja a 60 koronáját és annak két évi 10%-os kamattját, vagyis 12 koronát; a megmaradó 188 koronát Y paraszot, és fele X uszorisá. Vagyis X-nek hozott a 60 korona két év alatt 12 k. + 94 k. = 106 k. = 8833%-ot.)

A Nagyatpalesányi járásban a hitelviszonyok kedvezőtlenekek; a pénz drága és a váltó-lejárati rövid. Minden paraszot váltólejárati idője a felvétel időjére való tekintet nélkül, október végére volna meghatározandó.

A zsambokréti járásban uszortát 30 év óta fűznek, a nép adósságba került, azonkívül még a korlátlan változabadság és a fölfeloszthatóság által — a telekönyvek rendezetlensége folytán — még ma sem kaphatnak olesó hitelt és kölcsönt. Szövetkezetek vannak, de raktárak nincsenek, pedig ezek nagyon elkelnének, s a nép szívesen járlna ezen mozgalomhoz.

A privigei járásban az uszora, nola a hitelviszonyok elég jók, különösen a Rudnó völgyében meglehetősen elérjett.

A hitelviszonyok kis névze jellemző, hogy a privigei takarékpénztár olesóbb kamatra nyújtja a hitelt, mint a rudnói és belpataki hitelviszvetkezetek.

A miavai járásban a megélhetési viszonyok meglehetősek, a nép igényei nagyon szerények, a nép takarékos és józan. Hiteligenyét kielégítik a Miavai Tak.-pzt. és a *Miavsa banka*, utóbbi a tót nemzetiségek kezén. Fogy. szövetkezetek tengődnek Miaván, Krajnában és Bukóczon.

A szeniczi és szakolcazi járás hiteligenyéről bőven van gondoskodva, mert a különféle hitelintézeteken kívül Szeniczen a Takarékpénztár és a Tátrabank fiókja, Sasváron a Tak. pzt., Hoices és Szakolczán pedig a kerülétek öngyógyító és pénzintézeteken kívül a Szeniczeről irányított Tátrabank gondoskodik. A rendes biztósító társaságok kívül újabban egy pozsonyi ügynök is járt a szakolcazi járásban egy horvát kölcsönző biztósító szövetkezet érdekében, de eddig eredménytelenül.

Ez alkalommal lehetetlen meg nem említeni a tótluzók eredményes munkáját, mely a szeniczi és szakolcazi járás területén folyik. Nem csodálható, hogy ezeknek emleket érhettek el, munkájuk nem pusztá igazgatás, vezető emberek reális alapon álló agilis, önfeláldozó egyének az adott viszonyok közt a nép anyagi jólétének emelésén fáradozhatatlan munkálkodnak, vezetik gazdaságilag, természetesen vezetik politikailag is.

A szeniczi járási szövetkezetek közt első helyen áll a szobotisti fogy. és hit. szövetkezet; ha a többi is ugy állna, akár azt állíthatnánk, hogy semmi kifogás nincs ellenük. A szövetkezetekkel egyedül a Windischgrätz leg. korlátkó intenzívse törődik, a többitől csak az előbbi fenntartással nyilatkozhatnánk,

A F. M. K. E. közgyűlése.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület f. évi augusztus hó 23-án Breznóbányán tartotta meg az évi közgyűlést. Az egyesület immár 22 évi óta áll fenn és ezen idő alatt a Felvidéken, különösen óvodák alapításával és fenntartásával, valamint iskolák segélyezésével, tanítók jutalmazásával, könyvtárak alapításával és más társadalmi hazafias mozgalomnak támogatásával hasznos szolgálatot tett a magyarság ügyének.

Az Egyesület évi közgyűlései mindmegannyi ünnepe volt a felvidéki magyarságnak, mely szívesen használta föl az alkalmat, hogy ezen vándorgyűlések alkalmával hazafias érzelmeinek kifejezését adj-n.

A breznóbányai közgyűlés egyik legsikerültebb közgyűlése volt a F. M. K. E. Egyesületnek nemcsak az által, hogy a tagok nagyobb számmal jelentek meg, de az által a lelkes hangulat által, amely az egész közgyűlést átihotta.

A fogadtatás.

A breznóbányai közgyűlés résztvevői már augusztus hó 22-én, délután 4 órákor érkeztek meg Breznóbányára. Az egyesület elnöke *Thaurczy* Vilmos, nyitrai főispán, gazdasági okokból nem jelent meg a közgyűlésben, ami több megjegyzésre szolgáltatott alkalmat. Ugy történt tehát megállapodás, hogy a breznóbányai közgyűlést *Kürthy* Lajos es. kir. kamarás, zólyomi főispán, az egyesületnek tiszteletbeli elnöke fogja vezetni.

Rákosi Jenő főrendiházi tag és *Csepely* Károly közgazdasági bíró, tiszteletbeli elnökök, társelnökök mellett. Az egyesület tagjait már Zólyomban kellemesen érintette az államtanácsnok gondos figyelme, amelyvel bőbeségen gondoskodott a kényelmes utazásról. *Görcsey* László miskolci üzlethezözé maga tette meg az intézkedéseket *Kan* Bertalan forgalmi főnökkel egyetemben.

Zólyomban *Skrovina* Mátyas polgármester üdvözölte az érkezőket, különösen *Rákosi* Jenő főrendiházi tagot, akinek megjelenése általában nagy örömet okozott. Beszerebányán csatlakozott a társasághoz *Kürthy* Lajos zólyomi főispán. Az egész vonal mentén mindentől kelkesen üdvözölték az utazókat. Zólyonlipésen az árvaház növendékeit nemzeti zászlóval vonattak ki az állomásra és *Wagner* igazgató üdvözölte az egyesület tagjait. Zólyombórról már ekkor zászlóadásban állott és az állomáson *Allender* Henrik főbányatanácsos, a telep igazgatója üdvözölte a társaságot a vasgyári tisztikar élén.

Végre délután 4 órákor a gazdaság díszített vonat berobogott Breznóbányára, ebbe az öt felvidéki városba, amely a F. M. K. E. vendéglátta. A gondos rendezés már az első pillanatra feltűnt. De az is nyilvánvaló volt, hogy Breznóbánya hazafias lakossága igaz szívvel, szeretettel fogadja a zólyomi kultúra hareszósait. Az állomáson a zólyombórrói vasgyári zenekar játéka és mozsárdurrogás közepette érkeztek meg. A pályaudvar zsúfolásig telve volt a fogadókkal, akik színi nem akaró éljenzéssel üdvözölték az érkezőket. *Szmóki* Andor dr. polgármester melez és hazafias szavakkal üdvözölte a város vendégeit, akik nevében *Kürthy* Lajos zólyomi választott.

Erre követték ezt az impozáns bevonulás. Breznóbánya város külsőleg is mindent megtett, hogy igazi hazafias érzelmeinek kifejezését adjon. A város lobogódsziben állott, az utat tenyőfők veték körül, a díszkapu pedig valóságos impozáns az érkezőknek.

A vendégek elszállásolása és kaluzsolása gyorsan és a legnagyobb rendben folyt le, amiért az elszállásoló biztósítást nagy elismerés illeti.

Halánban.

Breznóbányától alig egy negyedóra járásra fekszik igen szép helyen a városnak kiránduló helye: Halán. Itt volt megtarva az ünnepi lakoma.

Délután hat órákor hosszú kocsisorok állottak elő a városba körül, amelyeken az egyesület tagjai kivonultak Halánba. De különvont is rendelkezésre állott, amelyet szintén sokan vettek igénybe. A kivonulás teljes rendben és kedvező idő mellett történt meg, bár a tornyosuló föllegek sötéttek, hogy az epedve várt eső végre bekövetkezik.

Halánban nagy gondnal, külön e célra készült díszes lombátor lett volna az ünnepi lakoma színhelye. Amde mire az ünnepi lakoma idője elékezett, hatalmas mennydörgés, villámzás és zuhogó zápor lehetetlenné tette az ünnepi sátor használatát. De hát ez a körülmény egy percre se zavarta meg az ünnepi hangulatot és a rendezés esakhamar gondoskodott, hogy a zárt helyiségben tartassék a lakoma. És ez egy kis késéssel a legkedélyesebb és hazafias hangulatban esti 8 órákor meg is kezdődött.

Kürthy Lajos elnök magas szárnyalása, tartalmas beszédében köszöntötte fűl Ö Felségét a királyt, amit a közönség álva hallgatott meg és utána a Dalárólval együtt elénekelt a Himnusz. Majd *Rákosi* Jenő főrendiházi tag emelkedett föl és az ő ravagzó ékeszólásával hangoztatta a Kézenlövöldési Egyesületnek magasos voltát, elteve a F. M. K. E. tagjait. *Battik* Ölm főjegyző az egyesület vezetőit, dr. *Sramkó* Andor polgármester a vendégeket, *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő Breznóbánya város hazafias közönségét és polgármesterét, *Seehla* Pál főesperes pedig a sajtó munkáit illetétek. A hivatalos tisztek után azután megindult a felköszöntők áradata, amelyekből kijött a jelenlevő helyeknek, *Görgey* László ügyvezetőnek a gondos figyelméért; a zólyomi hazafias evangélikus papságnak stb. stb.

A lakoma után, amely minden tekintetben a legfenyesebben sikerült, táncra perdlit a fatalags és a legvigább hangulatban tánczolt egész reggelig.

Az igazgatóválasztmány ülése.

Augusztus hó 23-án reggel a zólyombrezói vasgyár zenekarának élreszítője jelezte a nagy nap bekövetkezését. Mozárdurrogások, a rendőri járás-keleése, a vendégek érkezése olyan mozgalmassá tették Breznóbánya életét, mely bizonyára sokáig kellemes emlékekben fog élni a város lakóinak.

A gazdagon díszített város háza nagytérmeiben reggeli 9 órakor kezdődött meg az igazgatóválasztmány gyűlése, amelyen a közgyűlés tárgyait előkészítették. Az egyesület szervezete szerint, a munka javarésze itt folyik le, leginkább azért, hogy a közgyűlésnek ünnepies méltósága megőriztessék. Erre vonatkozó véleményünket ugyan lapunk előző számaiban ismertettük. Elhizet nincs mit hozzáadnunk, de a breznóbányai közgyűlés feloyása is azt igazolta, hogy nekünk van igazunk.

Kürthy Lajos elnök rövid beszéddel az ülést megnyitván, kezdetét vette az ülés.

Clair Vilmos fűtitkár előadása alapján elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy mai közgyűlése alkalmazható hódolatát teozzi ki Ö Felségének és József kir. főherceg ő fenségének, mint az egyesület védnökének. Tudomásul vették a *budapesti* választmány megalkulását, valamint elismerésről a zólyomvármegyey választmánynak azon hazafias buzgaloméért, amelyye a tót nép számára hazafias irányú tót lapot indított és külön egyesület által gondoskodott megfelelő tartalmu olvasmányokról a nép számára.

Az egyesület óvodáinak működéséről szóló jelentést helyestéssel fogadta a közgyűlés és felhatalmazta az elnökséget egyes óvodák áthelyezésére, a közkutatási miniszternek pedig az óvodák segélyezésére adott 4000 korona segélyért köszönetét nyilvánította.

Az egyesület könyvtáráról benyújtott jelentéshez *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő szolott hozzá és azt kívánotta, hogy a könyvtárakba elhelyezett könyvek megválogatásán nagyobb gonddal járjon el az egyesület, ami alkalmazkodásul a vezetőség figyelmébe ajánlott. A „Vágyidél Mondaköre” ezimű kiadvány költségeinek megfizetését az igazgatóválasztmány ajánlani fogja a közgyűlésnek.

A Grünwald Béla szobra érdekében, valamint az „Országos Magyar Szövetség” ügyében tett támogató lépéseket a választmány helyestéssel vette tudomásul.

A magyar nyelv és hazafias szellem terjesztésé körül kitűnt tanítók között kiosztotta ezután a rendelkezésre álló hat pénzbeli jutalmat és 24 dieserő oklevélet az elnökség javaslata szerint.

Megállapította a választmány az 1905. évi költségvetést, amely fejezelmét *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő reámutatott azon anomáliára, hogy az egyesület évi 30.000 koronás büdzséjének majdnem 12.000 koronát a központi kezelési költségek vesznek igénybe. Ezen felhasználás alapján felhívta a központi vezetőség a lehető legnagyobb takarékságra.

A Semberi-hagyaték ügyének tárgyalásáim *Konkoly-Thege*, *Lalyuk* Antal, *Czobor* László, *Gyürky* Géza felhasználási után elhatározottat, hogy a selmezbányai határozatnak megfeleltetésé esuipán a pör készíadásai térítettek meg.

Török Zolán főispán azon indítványa pedig, hogy az igazgatóválasztmányak évenegyes gyűlései közül az egyik Budapestben tartassék meg, többek felszólalása után elfogadtattot.

A közgyűlés.

Delelőt 11 órakor már zsulóság telve volt az állami polgári iskolának tágas és izéssel díszített terme. Ott láttuk Breznóbánya helyzeit az első sorokban, ott volt a város és környékének lakossága is nagy számban.

Amint az elnökség és az egyesület tisztkara elfoglaltak a részlekre birtartott helyeket, megzondultek a Himnusz hangjai, amelyet a jelenlevők álva énekeltek el.

Majd *Kürthy* Lajos elnök hatásos és lendületes beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, hazafias buzgalomra és kitartásra kérve a jelenlevőket. A lelkes éljenzéssel fogadtot beszéd után felolvasták a beérkezett adózók slrűngvényeit, amelyek közül megemlítjük, hogy *Tisza* miniszterelnök, *Berecz* Gyula, *Plösz* és *Tallian* miniszterek szintén az üdvözök sorában voltak. Felolvasták *Tisza* miniszterelnök leírát, melyben képviselével *Kürthy* Lajos főispánt bízta meg. Ez az intézkedés azt a meleg érdeklődést bizonyítja, amellyel *Tisza* gróf a hazafias törekvések iránt viseltetik, ami általános megnyugvást és kellemes benyomást keltett.

Meleg hangon üdvözölték a közgyűlést *Répai* Mátyás zólyomi alispán a megye és dr. *Sramkó* Andor a város nevében. Ezután következett *Rákosi* Jenő főrendiházi tagnak nagyhatalmú ünnepi beszéde, amelyet a *jel-szavak* hatásáról tartott. A nagyszabású és szellemes fordulatokban gazdag beszéd immár egész terjedelmében megjelent a *Budapesti Hírlapban* és így annak ismertetését mellőzzük. Csak arról emlékeztünk meg, hogy a beszéd majt minden mondatát zajos helyeslés kísérte, bejelvezetvel pedig a jelenlevők tapsal és hatalmas éljenzéssel rótták le elismerésüket a kiváló szónok iránt.

Rákosi beszéde adott a breznóbányai közgyűlésnek tartalmat, nekünk pedig igazat. Enélkül tisztán adminisztratív jellegű lett volna a közgyűlés, amely természetesenleg nem elégítette volna ki a hazafias ezüblől összeseregletteket. Nem tudjuk eléggé hangoztatni az elnökségnek figyelmébe ajánlani, hogy hasonló ünnepi beszédek megtartásáról a jövőben is gondoskodjék. De ez ne legyen a véletlenre bízta, hanem hónapokkal előre biztosítsa az ünnepi beszédekért, esetleg a felvidéki viszonyokat ismertető előadásokat, hogy legyen a közgyűlésnek olyan tárgya is, amely a jelenlevőket lelkesítse, tettekre bírta.

Gyürky Géza ügyivő aelnök számlát be ezután tárgyalgatos beszédben az egyesület múlt évi mukasságáról, amelyet a közgyűlés helyesté tudomásul vett.

Ugyancsak elfogadta a közgyűlés az igazgatóválasztmánynak mindazon határozati javaslatait, amelyeket — miután az igazgatóválasztmány új nésérül a tóti tudósításunkban már felmentítettük — itt nem ismételünk.

A közgyűlés, miután *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő indítványa *Kürthy* elnöknek a közgyűlés böles és tapintatos vezetéseért köszönetét nyilvánította, a Szózat eléneklése után befejeződött.

Zólyombrezón.

A közgyűlés bejelvezetvel a már várakozó külföldi vonatkozó sietett a társaság, amely kevéssel egy óra után Zólyombrezóra, ebbe a kies fekvésű, modern vasgárral telepe volt szállítandó a F. M. K. E. tagjait, meg a csatlakozó breznóbányaiakat.

Zólyombrezóhoz közeledve, hatalmas dinamidurrogások rázkódtatták meg a levegőt és végig futva a völgyeken, megkapó viszályban gyönyörködte az érkezőket. Hatalmas diadalokaput várakozott a vasgárral tisztselölő kara, alkalmazottjai, a munkások pedig vasutól kezdve tömör sorfalat képeztek, szűni nem akáro éljenzéssel kísérve a bevonulatakat. A diadalokaputnál *Tannenber* Géza főmérnök lelkes szavakkal üdvözölte az érkezőket, akik nevében *Kürthy* elnök mondott köszönetet.

Csakhamar a gyári díszterembe sietett a vendégsereg. Ez a modern alkotásu terem a fővárosban is számont tenne. Szép feltásmenyét a bányászleleblől, megkapók. Gazdagon terített asztalok várák ott a látogatókat és amidőn a gyári zenekar rázendítette a lakóközny indult, a pincézerek lada is megindult és hordta az izletes ételeket, amelyek a rendezőségnek dieseretére szolgáltak. Az első felkiszöntöt *Allender* Henrik főbányatanácsos, ez a lelkes magyar ember mondotta. Beszéde nagy figyelmet keltett, mert a lakosság, a gyár munkásainak ölnjásztól tolmácsolta és elpanaszolta, hogy az ottani iskolaizási viszonyok bővítséke szükséges, amit eddig eredménytelenül szorgalmazott. A F. M. K. E. tagjait élveite, támogatásukat kérte. *Konkoly-Thege* Sándor orsz. képviselő *Kürthy* elnökre, *Ferenecz* Ödön zólyomi tb. főjegyző *Rákosi* Jenőre, *Köröendi* Lajos állomásí főnök Csipkay közigazgatási bírora és *Répai* alispánra, *Osztroulezky* Géza képviselő *Allender* főbányatanácsosra, *Rákosi* Jenő a népre mondott szellemes felkiszöntöt és annak jelentkező két képviselőjére, akik nevében *Kovacsik*, egy szép szál ember tótt költsönte meg a jó kivanságokat, biztosítván a társaságot, hogy tótnyelvű ugyan, de szívében magyar.

A hangulat a presgős díszében magas fokra há-

gott és csak az a kijelentés vette végét, hogy a vonat indulásra készen áll. Lelkesen bucsuzott el a vendégsereg Zólyombrezóról, ahol igaz és őszinte magyaros vendégszeretettel vett része.

A F. M. K. E. breznóbányai közgyűlése a legszöbb együttérzésben, emelkedett hazafias hangulatban folyt le. Nem zavarta azt meg semmi olyan incidens sem, amely kellemetlen érzést kelthetett volna. Vajha a F. M. K. E. megjelencésének hatását mielőbb észlelhetnők. Mert lehetetlen, hogy maradóan nyomokat ne hagyott volna.

Breznóbánya város polgársága pedig büszke lehet, mert ez a közgyűlés egyike volt a legfenyesebben sikerült közgyűléseknek.

Döre hasonlat. A Nár. Nov.-nek, ennek a ruszofil orgánumnak, székes sem tetszik, hogy a magyar sajtó nem széles helyszerében emelkedett meg *Plevne* orosz miniszter gyászos és diestelen haláláról. Ez a lap annyira megy az ő döre ruszofilizmusában, hogy a „Deutsche Zeitung” után ő is azt kérdezi, vajjon *Heros* volt-e *Erzsébet* királyné gyilkosa? „Az utalatos, foklgyagszagu *Mordechaj*-sajtó — a poszteri — mind diesőtli azokat a gonosztevőket, mint nemcs lösoket”, így szól a *Hurban* stílusú dieserő egy része a vonatkozó ezikknek, amely egy leleketzetvéttel az orosz szabadság és jogápró zarnok nevé, melyhez az orosz nép százezeröket átka tapad, a mi felejtethetlen királynéknak, a mi szönt vértanuk nevével említi. Erre csak az oly deliriumos agyvelő képes, amely már a bolondok házában sem gyögyöltöt többé. Ez a tót ujság, amely titton állfogal az elnyomott tót nép jogáért, szabadságáért létezik és kitöl, oda áll a forumra s azt igyekszik bizonyítani, amit maga sem hisz el. Mert ha igaz is, hogy *Plevne* gyilkosságának esett áldozatul s a gyilkosság lún, amelyet semmi formában helyeselni s diesütleni nem lehet és nem szabad (s nem is diesütli senki), így viszont minden jóvalóval ember kebleben ott lakik az igazságérés, amely *Babikovek*, *Plevnek* és más hasonló zarnokok oroszok halálában a sors büntető kezét látja, s bizony ni is mondjuk, hogy, ha valakit sajnálunk, ugy *Plevnek*ek ártatlan kocsa is, aki a gyilkos bomba áldozata lett.

H I R E I N K.

— **Személyi hírek.** *Ij.* *Justh* György Turóczvármegyey főispánja Breznóbányáról, hol a F. M. K. E. közgyűlésén vett részt, néhány napra Budapestre utazott. — *Stankovics* Miklós arató ügyvezető, aki három tété szabadságát Luttán töltötte, a múlt héten székhelyére visszatért.

— **Zászlószentelés.** Az alsóturcsói községi tituló az egyesület f. evi szeptember hó 4-en delután 4 órakor fogja egyesületi zászlajának tisztelési ünnepélyét megtartani. A zászlóanyai tiszlet *Justh* Ferenecz szül. *Battyányi* Mária grófnő fogadta el. A zászlószökeket már szétküldötték azok számára, akiket az egyesület ezzel megizeltetni kívánt. Az ünnepélyen való megjelenést már eddig is többen megígérték és így valószínű, hogy ezen hazafias község ünnepsége kellemesen fog lefolyni.

— **Turócziak Breznóbányán.** A F. M. K. E. Breznóbányai megartott közgyűlésen Turóczvármegyey is képviselve volt. Résztvetett azon megynékből *Ij.* *Justh* György főispán, *Hemzky* Kálmán alispán, *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő, *Somogyi* Géza képezői igazgató, *Lary* Endre tanár, *Dugovics* Titusz, a számvetőség kirendeltség főnöke.

— **Tüntető papnövények.** Ö Felsége szülétele napja alkalmából Znojvarán is hálaadó isteni tiszteletet tartottak, amelyen ott voltak a hivatalok és intézetek képviselői, de a lakosság is szép számban. Minthogy pedig magyar földön, Magyarországon, a magyar király életéért fordultak a hívek a Mindenhatóhoz, természetese, hogy az ünnepség hatásának emelése céljából a Himnusz hangjaival kezdetlét meg az Isten dieseretéet. Amde ezek a hazafias hangok néhány jelentékelen individuumnak nem tetszettek és a emponlomb azonnal eltavoztak. Ezek között volt bizonyos *Pazurik* nevű znojvaránai szülétes papnövények is, aki levelezésként szerint magából kikelve: kipirult arczal tartott a tüntetőket. Minthogy pedig ez a *Pazurik* a beszercebányai püspöki papnövényeknek volt növekedése és így magyar intézetben tenet, de mint halljuk, jelenleg a beesi *Panzumeun*-nak, tehát szintén magyar intézetnek növekedése és magyar őszindíjjal vezgy tanulmányait és mégis magyarellenes érzelmével tüntet, ezt a dülvát ajánljuk az új beszercebányai püspök figyelmébe, aki bizonyára tudni fogja a módját annak, hogy ezt az eltevelyedet fiatalelmet észterítse.

— **Magyar színeszót Turánban.** Előző számbunkban jelezük, hogy *Probocon* egy hat tagból álló színtársulat tartott előadásokat. Turáni levelezőnk írja, hogy ez a társulat ott is megtörtölt és tartott: előadást. Ez volt az első eszt, hogy Turánban magyar színeszék szerepelt. Össze is számlították, hogy Turánban 70 olyan 15 éven tellet egyen van, akik a magyar előadásokat jól megértik. De a tót tulók ezt nem respektálták, mert az előadások színelvölly szolgló helyiség ajtóit és ablakait kövekkel dobálták meg és botokkal döngözték, ezzel akarván nehetésztétknek kifejezést adni. A hatóságnak bizonyára lesz rá gondja, hogy a esendzavark büntetésüket elnyerjék.

— **Áthelyezés.** A beszercebányai püspöki helynek Burka Károly ruttkai segédlelkész Bencs-házára és az ottani segédlelkész, Koczák Mihály, Ruttkára helyezte át.

— **Új ügyvédek Turócszentmártonban.** Mintán Turócszentmártonban, ebben a 4000 lakossal bíró községben eddig még csak 13 ügyvéd van nevezetesen, dr. Lux Adolf, dr. Schmidt, dr. Ferdinandy, dr. Balázs, Mudrony Pál, dr. Mudrony János, Dula Máté, Halász András, Izák Gusztáv, Vanovics János, Melleher Zsigmond, dr. Strausz Mózes, Kohut József. — ügyvédi gyakorlatra jelentkezett és a beszercebányai ügyvédi kamara hajtrómába föl is vétetett dr. Stefanovics Mihály, a Tátra-bank vezérigazgatója; — és mint halljuk, dr. Haas Lévi ügyvéd is ide szándékozik átténi ügyvédi irodáját.

— **Elgázolás.** Ruttkán a Kassa-oderbergi vasút főműhelyébe vezető útjáról közelében ismét elgázolás történt. Blahusiák János 56 éves fűtőzáj munkás volt az ott elfoglalta; állítólag saját vizigázatlansága volt oka annak, hogy egy tefelomozdony által előkelt három kieselből álló vonat kerekelt alá került, amely egyik lábát bukán fell emeltetése, a másik lábán pedig a lábojót zokta össze. A sulyosan sebesült dr. Szolár Vilmos vasuti orvos vette kezelés alá. Bár lábát a bukán fell amputálni kellett. Blahusiák Ruttkáról a tetseleni körhözba szállították ápolás végett.

— **Anyakönyv és kivándorlás.** Az anyakönyvi felügyelő intézmény beszámolójával Kluosky Lénárd anyakönyvi felügyelő is felmentetett ezen állásától, de egyben kivándorlási felügyelővé nevezetett ki.

— **Biosapott pásztláv pap.** Pár éve már annak, hogy Hlavács Milán kohanóczi ág. h. evangélikus segédlelkész saját egyházi hatósága, pásztláv ügyelmei miatt, ezen állásától felmentetve elmozdította. Hlavács azonban nem sokáig volt állomás nélküli, mert a Kohanóczi szerzett érdemei elismerésül a miavai evangélikus egyház megválasztotta segédlelkészül. Hlavács az állást el is foglalta, de monokára. Balák Hlavács püspöki kanonika vizitációt tartott Miaván, amikor Hlavács a püspökkel szemben tisztelendőül viselkedett és a hivetk engedelmességre ismételt. A kerületi elnökség emiatt az állásától is elmozdította. A miavaiak a püspök határozata ellen a közgyűléshez feleltek, kérvén Hlavács hivatalba való visszahelyezését. A dunántúli evangélikus egyházkerület e héten Pósonyban tartott közgyűlésén ezt az ügyet tárgyalta. A felelőzhöz álláspontját dr. Markovics helyi helyi orvos védte. A tárgyhoz a köz gyűlés több tagja szólt. Ezután Láng Lajos nagyhatású beszédben bizonyította, hogy a közgyűlés kötelességmúlástást követelt volna el, ha a fenforog esetben tegyélmi jogával a legszigorúbban nem élt volna, mert a felbőszítve tisztelte egyházi szervezetben a rendnek legnagyobb garanciája. A közgyűlés Láng beszédének hatása alatt csaknem egyhangúlag magáévá tette az elnökség álláspontját és a miavaiak felelőzését elutasította.

— **Kinovezetők.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Varinyi Erzsébetet a ruttkai és Benisek Rezsőt az ábrahámfalvi állami elemi iskolához rendes tanítónőre, illetve tanítóvá nevezte ki.

— **Osnyra ráfogás.** A „Hilásnik” egyik tudósítója azt írja e lap 16. számában, hogy mielőtt a rudinaiak azt a szeresetlen Vlases Arnoldot agyonlőtték, bent jártak a kiscsuzajhelyi szolgabírónál, akinek elpanaszolták, hogy mindenféle urak járnak a vidékükön kis ládikákkal, akik ott gyujtogatnak. A szolgabíró, csak hogy hamarosan lerázhassa őket, azt tanácsolta volna nekik, hogy az olyan uraknak ők maguk porolják ki a kabátját, s mikor azután a szeresetlen Vlases az ő fényképezőműkövel a faluba jött, legott gyujtogatónak néztek, nekiket és agyonverték.

— **Eljegyzés.** Hoffmann Gyula ruttkai kereskedő eljegyezte Gúnek Honát Prickopjáról.

— **„A toloncz” Ruttkán.** A Ruttkán építendő r. k. templom javára f. évi szeptember hó 3-án este 1/2 órák or a Wachberger-fele kápolnában téncezel egybekötött színelőadás tartatik. Helyárak: I. hely 2 korona. II. hely 1 korona 60 fillér, állóhely 1 korona. Felhízetések, a jötekmény ezéla való tekintettel, köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezésé. Színre kerül: „A toloncz”. Népszámú 3 felvonásban, Tóth Edélfő. Szerepléni fognak: Jaszenszky V., Szanitrák Anna, Adám János, Ruttkay Gy., Szanitrák T., Waldmann I., Bellei L., Spillauer V., ifj. Szentimrey J., Tichy F., Kompis B., Schmidt O., Gross M., Groniczka F., Marer R., Thoman O.

— **Táncostélyi Stubbyalföldön.** A vármegyeház nagytérén szánura beszerzendő Kossuth-kép költségéhez való hozzájárulás céljából rendezett táncostélyi alkalmából az összes bevétel volt 243 korona, a kiadás 156 korona 17 fillér. a tiszta jövedelem tehát 86 korona 83 fillér. Jövegyeket megváltották: Ifj. Justh György, Klement Alajosné, dr. Plichta Janu 10—10 koronával; Kohn Hugó 8 koronával; Hauser Jenőné, Meszner Hermin, Palkovics Emil, Toperczer Sándor 6—6 koronával; Fodor József, N. A. 4—4 koronával; Teglassy Lajos 3 koronával; Horesutli Kalmán, Kevezy Kálmán, özv. Szentiványi Kázmerné, Szotek N., Zatlareczky Károly 2—2 koronával. Ezen összeget a rendezőség Turócszirmegye alispánjának küldötte meg.

— **Vadkan helyett embort lög meg.** Liptószentmiklósról írja levelezők: Nagyborbóron Lajd Ignácék többször megfigyelték, hogy az erdőnélmeti bírokban nagy földtrusok voltak és amugy is gyér termést bonyonyaját nagyon is megdézsmálják. A gazda azt gondolta, hogy ez valami vadkan mitve és ezért löfégyverrel meglegte a vadállatot. Alig húzódt meg egy bokor mögé, valami mozgó alakot pillantott meg, mely emberhez

hasonlított. Midőn Lajd rákiáltott a mozgó személyre, egy asszony futának erred és többszür felszólásra sem akart megállani, mire Lajd ellőttte fegyverét és letérítette a futának erred asszonyt. A szeresetlen esetet Lajd maga jelentette fel a hatóságoknak.

— **Beiratások.** A turócszentmártoni állami elemi iskolában és kisdudóvában az 1904/5. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-dik napján délelőtt 9—12 óráig és délután 2—4 óráig a elemi iskola 1. osztály tanteremében fognak megtartani. Az ezen intézetek bármelyikébe először beiratkozó gyermekek szülétséi bizonyítványt (nyelvet az illető anyakönyvvezető e célra díjtalanul állít ki), iskolai és otlási bizonyítványt tartoznak bemutatni. Szegény szülők gyermekei, ha az iránti kérelmüket a beiratásnál, bár csak szóbelileg is, eladják, a tanfeljizetés kötelezettsége alól felmentetnek s ingyen tanökönyveket kapnak külön szegénységibizonyítványt sem kell e célból beszerződni, amennyiben a tanfeljizettségét kerék ezen jogozémeti a közösi előjáróság együttesen fogja igazolni. Aki tanfeljizettségét nem szegénységénel fogva, hanem más alapon kíván elnyerni, az eziránti kérvényét a kir. tanfeljizésdohéghz ezíneve, a beiratás- az igazgatónál nyújtják be. A beiratásnál minden gyermek szülőjével, illetve gyámjával tartozik megjelenni.

Feladv. szerk. szerk.: Berecz Gyula.
Főmunkatárs: Bánfi János.

Jónak, a jol.
az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig hazá általában lev. szappan, szóda, por, stb. anyagoknál kiváló és nem ruhát emök mosására, a Schicht által újonnan feltalá-

mosókövönat,

„Asszonydicséret”

Való gy. j.
a ruha béz zaiására.

Előnyök:

1. Az eddig szükségess volt mosási időt a felbőszítéssel.
2. Fáradságot a nem yelddre.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minohogy tisztább, tehát fehérebb is varó szolp a ruhát.
5. Ugy a kezének, mint a ruhának, teljesen ártalmatlan, amiert az alatt megsejtett egész kezesedést vállal.
6. Rendkívül kiadóssága folytán olcsóbb, minden más előcsökent.

Nékiüzhétellené válik minden házasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után.

— Mindenütt kapható! —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

legjobb, legkiválóssabb sennétfeljavolt legelsőbb szappan. Minden káros alkatrekötélti mentes.

..... Mindenütt kapható!

Brevésárslásnál különösen arra ügyünk, hogy mind n. varab szappan a „Schicht” nevű és a fenti jelvények egyikeivel legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

64156. sz.
1/1. a. 1904.

Feladvási hirdemény.

A beszercebányai m. kir. erdőigazgatóság 243 omi m. kir. erdőigazgatóságához tartozó Lukóca nevű B. üzemostály 3, 4, 5, 6 és 8 osztágnak összesen 47,8 kat. holdnyi területen álló és az 1904. évtől három egymástán következő év alatt kihasználandó erdői fonyómlás és erdei fenyő vegyes hasás és dorogfának a tővén, kataszteri holdanként való értékesítése érdekében Beszercebányán 1904. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órák or, az erdőigazgatóság tánaestermében nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikéltási ár: kat. holdanként: 402 korona 50 fillér, szax negyyszázhatvanötödik korona 50 fillér. Bánatpenz 1000 korona, azaz egyezer korona. Az általános árverési és szerződési feltételek a beszercebányai m. kir. erdőigazgatóságnál 1904. évi szeptember hó 1-6-ai kezdve átvethetők.

Budapest, 1904. évi augusztus hó 10.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Gyógyszerész gyakornokul

egy hat gimnaziális osztályt jó sikerrel végzett ifjú főlvéteik. Az illető második és harmadik évben anyagi támogatásban részesül. Magyar, német és tót nyelvismeret szükséges. Ajánlatok Gazdik János gyógyszerészhez Kőrmöcbánya intézendők.

62435. sz.
1/1-a.

Feladvási hirdemény.

A beszercebányai m. kir. erdőigazgatóság tánaestermében 1904. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órák or árverések fognak tartatni.

1. Írásbeli versenytárgyalás az öhegyi magyar kir. erdőigazgatóságnak a Vag felé hajlő A. üzemostály 1905—1909. évi fateremének tővén fatővez szerint való eladása iránt. Bánatpenz 300 ko na. Kikéltási árak: a) fenyőhaszonta, 13 em középátmérőjű 1 korona 10 fillér; 20 em középátmérőjű 3 korona 20 fillér; 28 em középátmérőjű felélé 5 korona 50 fillér. — b) bukhaszonta 20 em középátmérőjű 1 korona; 24 em középátmérőjű felélé 2 korona, — c) lágú és kemény tűzfia. Lágú hasás és dorong tűzfia vegyesen (1) egy ürm 35 fillér. Kemény hasás és dorong tűzfia vegyesen (1) egy ürm 55 fillér.

II. Szébbeli árverés: az öhegyi magyar kir. erdőigazgatóság B. üzemostály 1905. évi vágásában a kinestar által teremtendő és az erdei rakodókra szállítandó, a középátmérőnél mérve 28 emnél vastagabb fenyőhaszonta, valamint az összes kőrös, juhár, szil haszonta eladása iránt. Bánatpenz 2000 korona. Kikéltási árak: Fenyőhaszonta, az I. értéksztályban 12 korona; a II. értéksztályban 11 korona; a III. értéksztályban 10 korona. Szil, kőrös, juhár haszonta: a) 20 em középátmérőjű: az I. értéksztályban 9 korona; a II. értéksztályban 8 korona; a III. értéksztályban 7 korona, — b) 21 em középátmérőjű 34 em középátmérőjű: az I. értéksztályban 12 korona; a II. értéksztályban 11 korona; a III. értéksztályban 9 kor. — c) 35 em középátmérőjű felélé: az I. értéksztályban 13 korona; II. értéksztályban 12 korona; a III. értéksztályban 11 korona.

A most kifiltetett kikéltási árakat illetőleg megjegyzetük, hogy az I. II. III. értéksztályba azok a területi helyek tartoznak, amelyek a beszercebányai magyar kir. erdőigazgatóság 1904. évi árskatályában a III. III., illetve IV-ik értéksztályba sorozták. Az általános árverési és szerződési feltételek a beszercebányai magyar kir. erdőigazgatóságnál 1904. évi augusztus hó 25-től megtekinthetők.

Magyar királyi földmívelésügyi miniszter.

Vadon termő, hegyi gyümölcsből készült legfinomabb zamatu

Málnaszörpöt

5 kilós bádogdobozokban 7 koronáért bérmentve szállít Gazdik János gyógyszerész Kőrmöcbányán.

1904. évi 2992. szám.

Műfeladvási hirdemény.

A selucebányai magyar királyi erdőigazgatóság kerületének mintegy 53 különféle osztágnak a folyó évben szél által ledöntött fából a kinestar költségén a 10 méltet kitermel, számozott és mérjelvezéssel ellátott 360 darab mintegy 495,83 m³-t kitevő jegyenylevnyő, továbbá 617 darab mintegy 542,58 m³-t kitevő tölgy és végül 5 darab mintegy 393 m³-t kitevő juhár és kőrös mifa az alulírt m. kir. erdőhivatal tánaestermében 1904. évi szeptember hó 27-én délelőtt 10 órák or megartandó nyilvános zárt írásbeli versenytárgyalás útján fog eladatni.

Kikéltási ár: 11824 korona 24 fillér. Bánatpenz: 1200 korona.

Kiszállítási határidő 1905. évi márczius hó végéig. Versenyzők felhívatnak, hogy szabályszeretlen kikéltött, 1 koronás bérleggel és a bánatpenzrel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat legkésőbbben a versenytárgyalásra kifiltzett óráig annál is inkább nyújtják be, mert később beérkező, valamint ávratit és utóajánlatok tekintetben nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az erdőrészek, amelyekben az eladás alá bocsájtott szeldőntött fák fektésznek, az alíírt magyar királyi erdőhivatalnál megtekinthetők, illetve megdudhatók.

Zsarnóczka, 1904. évi augusztus hó 21 én

Magyar királyi erdőhivatal.

Magyar Nyomda Turócszentmárton.